

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІЗНЕС-ІНКУБАТОРІВ В УКРАЇНІ

Паламарчук О.М.

Предметом роботи є дослідження особливостей функціонування бізнес-інкубаторів як частини інфраструктури підтримки малого підприємництва, та вагомого інструменту економічної, соціальної, структурної і інноваційної політики.

Метою роботи є визначення місця бізнес-інкубатору як основного інструменту підтримки малого та середнього підприємництва і його ролі у формуванні інноваційної політики країни.

Результати роботи полягають у визначенні місця бізнес-інкубаторів як однієї із сучасних організаційних форм реалізації інноваційної діяльності.

Галузь застосування результатів: організація та проведення наукових досліджень малого та середнього бізнесу в рамках регіональної політики підтримки підприємництва й розвитку його інфраструктури.

Висновки: Економічне зростання підприємницьких структур може бути досягнуте тільки при комплексному введенні нових організаційних форм підтримки реалізації інновацій. Зростання ролі окремих суб'єктів господарської діяльності, необхідності їх цілеспрямованої взаємодії один з одним і зовнішнім середовищем ставить задачу використання організаційних форм підтримки інноваційним розвитком. Однією з причин успішного розвитку підприємств малого бізнесу в країнах з ринковою економікою є існування розгалуженої системи державних програм сприяння малому підприємству, що здійснюється урядовими, змішаними та приватними організаціями. Розвиток малого підприємства залежить сьогодні значною мірою від наявності таких форм його культивування, як бізнес-інкубатори. Аналіз спроб щодо створення ефективно діючих бізнес-інкубаторів в Україні переконує, що основною концепцією бізнес-інкубатора в наших реаліях має бути не стільки надання консультативних послуг і виконання конкретних замовлень бізнесменів, скільки створення умов для становлення світогляду приватного власника та адаптації підприємця до ринкового середовища, сприяння досягненню необхідного рівня професіоналізму.

Ключові слова: бізнес-інкубатор, інфраструктура, інноваційна політика, аналіз, малий бізнес, ринкове середовище.

ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ БИЗНЕС - ИНКУБАТОРОВ В УКРАИНЕ

Паламарчук О.Н.

Предметом работы является исследование особенностей функционирования бизнес-инкубаторов как части инфраструктуры поддержки малого предпринимательства, и весомого инструмента экономической, социальной, структурной и инновационной политики.

Целью работы является определение места бизнес-инкубатора как основного инструмента поддержки малого и среднего предпринимательства и его роли в формировании инновационной политики страны.

Результаты работы заключаются в определении бизнес-инкубаторов как одной из современных организационных форм реализации инновационной деятельности.

Область применения результатов: организация и проведение научных исследований малого и среднего бизнеса в рамках региональной политики поддержки предпринимательства и развития его инфраструктуры.

Выводы: Экономический рост предпринимательских структур может быть достигнут только при комплексном введении новых организационных форм поддержки реализации инноваций. Возрастание роли отдельных субъектов хозяйственной деятельности, необходимости их целенаправленного взаимодействия друг с другом и внешней средой ставит задачу использования организационных форм поддержки инновационного развития. Одной из причин успешного развития предприятий малого бизнеса в странах с рыночной экономикой является существование разветвленной системы государственных программ содействия малому предпринимательству, осуществляемой правительственными, смешанными и частными организациями. Развитие малого предпринимательства зависит сегодня в значительной степени от наличия таких форм его культивирования, как бизнес-инкубаторы. Анализ попыток создания эффективно действующих бизнес-инкубаторов в Украине утверждает, что основной концепцией бизнес-инкубатора должно быть не столько предоставление консультативных услуг и выполнения конкретных заказов бизнесменов, сколько создание условий для становления мировоззрения и адаптации предпринимателя к рыночной среде, содействие достижению необходимого уровня профессионализма.

***Ключевые слова:** бизнес-инкубатор, инфраструктура, инновационная политика, анализ, малый бизнес, рыночную среду.*

THE PECULIARITIES OF THE FUNCTIONING OF BUSINESS INCUBATORS IN UKRAINE

Palamarchuk O.M.

The subject of the research is studying the peculiarities of the functioning of business incubators as part of the infrastructure small businesses, and an important instrument of economic, social, structural and innovation policy.

The aim of the research is determining the place of business incubator as a basic instrument for small and medium enterprises and its role in forming of Ukrainian innovation policy.

The results of the research are in determining the place of business incubators as one of the modern organizational forms of innovation realization.

Practical implications: the organization and researching of small and medium businesses within the regional policy for support enterprise and the development of its infrastructure.

Conclusions: Economic growth of business structures can be achieved only on condition introduction of new organizational forms of support of the innovations realization. The importance growth of individual economic entities, the need for their purposeful interaction with each other and the outdoor environment raises the problem of the use of organizational forms of support for innovation development. One of cases of the successful development of small business enterprises in countries of the market economy is various systems of state programs for promoting small enterprise by government, mixed and private organizations. Today the development of small enterprises depends from such forms cultivation as a business incubator. The analysis attempts to create effective business incubators in Ukraine shows that the basic concept of a business incubator must be not only advising and execution of specific business orders and also promotion of

conditions for the world-view formation of private owner, adapt to the market environment of the entrepreneur and achievement of necessary professional level.

Key words: *business incubator, infrastructure, innovation policy, analysis, small-business, market environment.*

Постановка проблеми. Проблема використання бізнес-інкубаторів як однієї із організаційних форм підтримки реалізації інновацій все ще залишається актуальною, тому що нові економічні умови вимагають інтенсивної інноваційної діяльності, підвищення уваги до організаційних форм підтримки реалізації інновацій. Хоча існує велика кількість досліджень в галузі впровадження новацій, проблема бізнес-інкубаторів як однієї із сучасних організаційних форм підтримки реалізації інновацій все ще не достатньо розроблена. Останнім часом бізнес-інкубатор привертає до себе дедалі більшу увагу урядів, місцевого керівництва, наукових кіл, економістів, оскільки допомога малим і середнім підприємствам розглядається як інструмент забезпечення економічного росту та боротьби з бідністю шляхом розширення самостійної зайнятості, як засіб зміцнення приватного сектора, усунення територіальної нерівності через децентралізацію процесу розвитку на місцевому чи регіональному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розвитку інноваційної інфраструктури економіки в цілому та питання функціонування бізнес-інкубатору як невід'ємної частини інноваційної системи знайшли відображення у наукових працях багатьох вчених: Л.М. Васильєвої, І.О. Дерід, А.Б. Немченко, Л.О. Рибіної, Ю.М. Смаковської та ін. Хоча існує велика кількість досліджень в галузі впровадження новацій, проблема бізнес-інкубаторів як однієї із сучасних організаційних форм підтримки реалізації інновацій все ще не достатньо розроблена.

Постановка завдання. Мета даної статті полягає у визначенні місця бізнес-інкубатору як основного інструменту підтримки малого та середнього підприємництва і його ролі у формуванні інноваційної політики країни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сфера підприємницької діяльності представляє собою специфічний механізм соціально-економічного життя суспільства, який стимулює розвиток конкуренції, запровадження великими компаніями нової техніки і технології виробництва, покращення ефективності виробництва та економіки країни в цілому. Політика держави у регулюванні підприємницької діяльності полягає в збалансуванні інтересів держави та бізнесу, оптимальних умов для підприємницької діяльності та збільшення конкурентоспроможності малого підприємництва.

Від розвитку підприємств залежить функціонування економіки країни в цілому, однак в Україні поки що не розроблена чітка стратегія регулювання та не обґрунтована програма розвитку цієї форми господарювання, недосконалою є система фінансування та матеріально-технічного забезпечення становлення і розвитку бізнесу, невідпрацьованими залишаються правові й організаційні питання діяльності фірм. Тому для розширення підприємницької діяльності та стійкого розвитку в умовах економічної ситуації країни дуже важливим є аналіз світового досвіду діяльності підприємств та можливість його використання в Україні.

Необхідність підтримки малих підприємств в усьому світі вважається обов'язком держави, тому що вони поступаються великим підприємствам за можливостями модернізації, маркетингових досліджень, фінансових ресурсів, конкурентоспроможністю товарів і послуг.

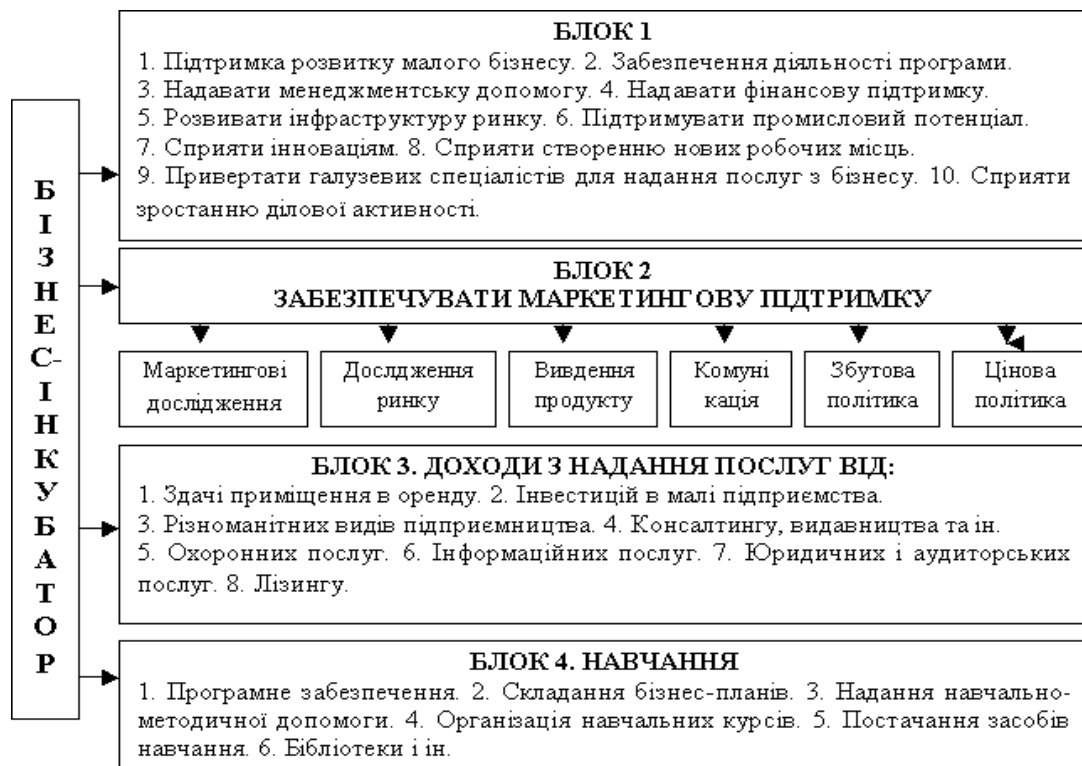
Основним принципом побудови державної політики у сфері малого підприємництва є поєднання принципу невтручання у виробничу діяльність підприємця з принципом соціального партнерства. Завданням держави є побудова соціально-ринкової економіки, що реалізовує досягнення як економічних, так і соціальних цілей. Важливим принципом державної політики є принцип

децентралізації та розширення прав регіонів і місцевого самоврядування у сфері малого підприємництва. Він полягає в зміщенні всієї практичної допомоги суб'єктам малого підприємництва на місцевий рівень, оскільки саме тут влада і підприємці вступають в безпосередні відносини. Державну політику в галузі малого підприємництва слід будувати на дотриманні принципу стабільності нормативно-правового режиму. Це визначальний чинник зовнішнього середовища малого підприємництва. Об'єктивно важлива соціально-економічна роль малого підприємництва в українській економіці передбачає необхідність високих темпів його становлення і зміцнення в системі національної економіки. Проте досягнутий рівень розвитку малого підприємництва в Україні не відповідає вимогам ринкової економіки. У своїй основі несприятливі тенденції розвитку малого підприємництва пов'язані як із загальнонаціональними політичними, економічними і соціальними проблемами, так і з особливостями малого підприємництва як суб'єкта економіки, а саме: з високим рівнем залежності стану малого підприємництва від динаміки макроекономічних показників і чинників зовнішнього середовища. У зв'язку з цим необхідність прискореного розвитку малого підприємництва зумовлює активну його підтримку з боку держави.

Як свідчить світовий досвід, одним із найуспішніших шляхів розвитку і підтримки підприємництва є інкубація бізнесу, або надання підтримки суб'єкту підприємницької діяльності, що починає власний бізнес, з метою спрощення, полегшення та прискорення входження його в ринок і досягнення бажаного підприємницького ефекту. Підтримка, яка забезпечується інкубацією, значною мірою допомагає початківцям набути необхідного професіоналізму щодо вибраної сфери діяльності, сприяє подоланню ринкових і штучних бар'єрів під час створення бізнес-структури та на початковому етапі розвитку. І якщо, за статистикою, самостійно виживають у середньому близько третини створених фірм, то серед тих, хто скористався підтримкою бізнес-інкубаторів, як правило, стають успішними понад 85% учасників.

Бізнес-інкубатори – це структури, що надають допомогу новим компаніям на етапі їх організації та становлення. Основна мета бізнес-інкубаторів в інтерактивному процесі – надихати людей на організацію власної справи, створювати умови, що сприяють розвитку нових компаній і підприємництва, підтримувати їх у розробленні новаторських продуктів, надавати їм приміщення, засоби інфраструктури і т. ін. Головний акцент у діяльності бізнес-інкубаторів робиться на стимулюванні розвитку місцевої і регіональної економіки та створенні робочих місць. Бізнес-інкубатори необхідні для зміцнення й розвитку початкуючих підприємств. Особливо у державах з низькою динамікою розвитку підприємництва роль бізнес-інкубаторів виявляється дуже важливою для забезпечення місцевого соціально-економічного розвитку [1].

Мета бізнес-інкубатору – забезпечення сприятливих організаційно-економічних умов для розвитку малого і середнього бізнесу, підвищення конкурентоздатності підприємств і компаній на ринку шляхом надання всебічної допомоги підприємцям на всіх стадіях організації і функціонування підприємств, сприяння формуванню і розвитку інфраструктури підтримки малого і середнього бізнесу, створення нових робочих місць. На основі вивчення досвіду використання механізму бізнес-інкубаторів в країнах з розвинутою економікою, можна схематично відобразити модель бізнес-інкубатора, використання якої може сприяти як розвитку, так і управлінню малим бізнесом [2]:

Бізнес-інкубатори займають важливе місце в інноваційній інфраструктурі, які розглядаються, перш за все, як частина інфраструктури підтримки малого підприємництва, але одночасно вони є інструментом економічної, соціальної, структурної і інноваційної політики. Бізнес-інкубатори можуть бути як самостійними господарськими організаціями з правами юридичної особи, які створюються, як правило, для підтримки нетехнологічного малого підприємництва, або діяти у складі технопарку та бути орієнтованими на роботу в областях високих технологій, тобто підтримку малого інноваційного підприємництва в науково-технічній сфері. Інкубатор, як форма й елемент інноваційної інфраструктури, знаходиться в постійному розвитку, логіку якого багато в чому допомагає зрозуміти історія виникнення і поширення інкубаторів [3].

Одне з принципових питань у діяльності бізнес-інкубаторів полягає у виборі оптимальної форми експлуатації створюваних бізнес-інкубаторів. На теперішньому етапі існує велика різноманітність організаційно-правових форм бізнесу-інкубаторів. Бізнес-інкубатори існують як структурні підрозділи організацій високого порядку і як автономні установи. Організаційно-правова форма бізнес-інкубаторів (БІ) багато в чому визначає потенційні джерела фінансування діяльності інкубатора. Реєстрація БІ в якості некомерційної структури надає додаткові можливості для здобуття грантів і засобів різних організації підтримки малого бізнесу, інновацій. Форми державної, обласної або установ нижчого підпорядкування забезпечують доступ до бюджетного фінансування, участі у державних і регіональних програмах розвитку малого підприємництва. У свою чергу, організаційно-правова форма інкубатора залежить від того, ким та на чий кошти створюється БІ.

Головна перевага бізнес-інкубатора для починаючих підприємців, що найчастіше випробують фінансових труднощів, укладається в тім, що інкубатори надають їм «дах над головою» на пільгових умовах, за цінами нижчими від ринкових (принаймні, спочатку).

Для повноцінної діяльності бізнес-інкубатор повинен мати необхідні приміщення (виходячи з закордонного досвіду – 1000–2000 кв. м.), матеріально-технічну базу (офісна техніка, Інтернет, навчальні класи, конференц-зал, бібліотека),

кваліфікований штат, а також консультантів і викладачів, що працюють, як правило, на контрактній основі [4].

Концепція бізнес-інкубатора припускає ротацію фірм-клієнтів, тому в інкубаторі, як правило, не повинне бути довгострокових або передчасних договорів про оренду приміщення. Термін їх «життя» в інкубаторі складає від 2 до 5 років. Якщо підприємство за цей час міцно встає на ноги, то йому варто знайти собі приміщення поза інкубатором і звільнити місце для нової молодшої фірми. Однак, на практиці, у залежності від наявної в наявності площі і попиту на неї іноді можуть використовуватися і більш тривалі договори про оренду [5].

Добір клієнтів у бізнес-інкубатор повинен проводитися на конкурсній основі. При цьому, претендент повинен обґрунтувати, що його проект має реальні шанси на успіх і є конкурентоздатним, а сам претендент відповідає критеріям керівника інноваційного підприємства (рівень освіти, досвід роботи і т.д.).

Важливими перевагами бізнес-інкубатора є також творча атмосфера і можливість контактувати із собі подібними, імідж серйозної компанії, набір недорогих, але необхідних послуг, гнучкість менеджменту в інкубаторі.

Слід враховувати потребу у висококваліфікованих кадрах, які зможуть компетентно надавати допомогу підприємцям початківцям. Крім забезпечення компетентними співробітниками самих бізнес-інкубаторів, необхідно вирішити завдання кадрового забезпечення інкубованих фірм і вивчення підприємців. Більшість зарубіжних інкубаторів функціонують у складі технопарків, промислових зон тощо. В Україні кількість технопарків, які мають у своєму складі БІ є порівняно невеликою. Необхідно створювати і розвивати спеціальні виробничо-технологічні зони на базі підприємств, що діють, або, щоб уникнути труднощів, пов'язаних з реконструкцією площ, не пристосованих під потреби малих підприємств, на нових площах [6].

Проте в регіонах України подібні інфраструктурні механізми здебільшого відсутні. Досвід бізнес-інкубації нашої держави показує, що останні можуть розміщуватися не лише в будівлях, що спеціально зводяться, але і на базі існуючих наукових інститутів та навчальних закладів. Така співпраця є перспективною та взаємовигідною, і, потребує подальшого розвитку. Бізнес-інкубатори також здатні стати інструментом реорганізації загальних виробничих площ великих неефективних підприємств, пристосовувавши їх під потреби малого бізнесу.

В Україні створення перших бізнес-інкубаторів стимулювалося міжнародною фінансовою допомогою. Так наприкінці 90-х років Агентство міжнародного розвитку США (USAID) фінансувало виконання Програми розвитку бізнес-інкубаторів в Україні (BID). У рамках цієї програми були створені такі бізнес-інкубатори, як технологічний бізнес-інкубатор «Харківські технології», бізнес-інкубатор Херсонської торгово-промислової палати, бізнес-інкубатор Об'єднаного профкому Чорнобильської АЕС у м. Славутичі й ін. [3].

Українська Асоціація бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів розпочала проект «Формування інформаційно-комунікаційного середовища ефективного розвитку бізнес-інкубування в Україні (UBICA – ICT)» та «Створення інформаційно-комунікаційної підприємницької мережі для розвитку бізнес-інкубування в Харківському регіоні (Харків-ICT)». Реалізація цих проектів відбувається в рамках програми InfoDev Світового банку реконструкції і розвитку (СБРР). Проекти ставлять за мету сприяти розвитку бізнес-інновацій в секторі малих і середніх підприємств, покращити можливості діяльності бізнес-інкубаторів шляхом ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі становлення підприємництва [2].

Цільовою групою Харківського технологічного бізнес-інкубатора є високоосвічені підприємці-початківці, що мають науково-технологічну підготовку та намагаються

використати власні знання у галузі високих технологій та інтелектуальних комунікаційних технологій.

Проект дасть можливість створити програмно-технічні та інформаційно-комунікаційні засоби для розвитку малого та середнього бізнесу, здійснить навчання щодо використання ІКТ у підприємництві та стимулюватиме їх впровадження у сферу малого бізнесу. В процесі реалізації проекту поширюватиметься досвід використання інтелектуальних технологій та впровадження електронної комерції у діяльність підприємств малого та середнього бізнесу, підвищуватиметься професійний рівень підприємств-клієнтів та співробітників бізнес-інкубатора стосовно використання можливостей інформаційно-комунікативних технологій.

Недоліком існуючої організаційно-господарської інфраструктури інноваційної підприємницької діяльності є нерівномірність розподілу її існуючих об'єктів за регіонами України. Так, у Києві та Київській області діють 12 бізнес-інкубаторів, в Одеській області – 9; 18 з 27 регіонів країни мають по 1 – 2 бізнес-інкубатора. З 255 існуючих інноваційних фондів 175 працюють у Києві.

Визначення ефективних форм підтримки підприємництва потребує визначення чинників, від яких залежить успішність бізнесу. Як відомо, успіх підприємництва залежить від вдалого поєднання особистості підприємця (який повинен бути професійно й морально підготовлений до виживання в умовах ринкової конкуренції), бізнес-ідеї (спроможної забезпечити задоволення попиту визначених споживачів та отримання очікуваного прибутку) та інвестицій (коштів, необхідних для реалізації бізнес-ідеї). Тому принцип функціонування бізнес-інкубатора полягає в тому, щоб саме за цими аспектами підприємництва забезпечувати підтримку молодого бізнесу.

Отже, концепція інкубації бізнесу полягає в створенні умов для перетворення новачка у сфері бізнесу з підприємницькою ідеєю на успішного суб'єкта підприємницької діяльності з випробуванням бізнес-проектом та успішно функціонуючим прибутковим бізнесом і одночасним вирішенням інвестиційних проблем. Враховуючи традиційно віддалену від індивідуального прийняття ризикових рішень ментальність значної частини наших громадян, велика увага установах бізнесмена повинна приділятися формуванню підприємницького світогляду.

Реалізацію концепції інкубатора забезпечує досвідчений експерт-керівник проекту, а набуття учасником бізнес-інкубатора професійних якостей з поступовим розширенням повноважень відбувається за схемою: учень-виконавець (помічник експерта – керівника проекту) – самостійний виконавець – керівник-виконавець – координатор-виконавець. Передбачається, що у бізнес-інкубаторі майбутній підприємець отримає необхідні знання з основ підприємництва, маркетингу, антикризового менеджменту та професійні знання відповідно до вибраного виду діяльності; бізнес-ідея пройде шлях від попередніх бізнес-очікувань до реалізованого бізнес-проекту, а початкові інвестиції перетворюються на прибуток. Така модель процесу інкубації бізнесу дасть змогу мінімізувати втрати від прийняття непрофесійних рішень з одночасним підвищенням рівня професіоналізму новачка в сфері підприємницької діяльності [5].

Отже, однією з найважливіших передумов успішної реалізації ідеї інкубації бізнесу слід вважати створення організації й місця (бізнес-інкубатора), де підприємець-початківець може облаштуватись і де йому на професійній основі буде надано кваліфіковану допомогу за найважливішими аспектами бізнесу. Сьогодні таку ідею можна реалізувати як на базі успішно працюючих підприємств, установ та організацій, так і в умовах спеціально створених структур з використанням наявного незавершеного будівництва та залишкового майна банкрутів.

Подальший розвиток бізнес-інкубування в Україні неможливий без розробки і прийняття Типового положення про бізнес-інкубатор. Проте, безумовно, навіть розробка і прийняття такого регуляторного акта не розв'яже головного питання –

створення всебічних сприятливих умов для розвитку мережі бізнес-інкубаторів в Україні. З метою формування державної стратегії у цій сфері УАБІІЦ розроблено проект Концепції розвитку мережі бізнес-інкубаторів в Україні, який було надано на розгляд Держпідприємництва й Міністерства фінансів України і який отримав позитивне схвалення. Тому даний проект Концепції можна взяти за основу і продовжити роботу в цьому напрямі в рамках спеціально створеної робочої групи.

Висновки з проведеного дослідження. Мале підприємництво є невід'ємною частиною ринкової економіки. Досвід багатьох зарубіжних країн свідчить про те, що малий бізнес істотно впливає на збільшення загальних обсягів виробництва, роздрібного товарообігу, сприяє вирішенню проблем зайнятості та загального зростання доходів, створює сприятливе середовище для розвитку конкуренції й усунення монополізму у підприємницькій діяльності; малі підприємства спроможні стати надійним джерелом стабільних податкових надходжень до бюджету. Однак порівняно з іншими економічно розвиненими країнами Україна має дуже низькі показники розвитку малого підприємництва.

Однією з причин успішного розвитку підприємств малого бізнесу в країнах з ринковою економікою є існування розгалуженої системи державних програм сприяння малому підприємству, що здійснюється урядовими, змішаними та приватними організаціями.

Розвиток малого підприємництва залежить сьогодні значною мірою від наявності таких форм його культивування, як бізнес-інкубатори. Аналіз спроб щодо створення ефективно діючих бізнес-інкубаторів в Україні переконує, що основною концепцією бізнес-інкубатора в наших реаліях має бути не стільки надання консультативних послуг і виконання конкретних замовлень бізнесменів, скільки створення умов для становлення світогляду приватного власника та адаптації підприємця до ринкового середовища, сприяння досягненню необхідного рівня професіоналізму.

Список використаних джерел

1. Васильєва Л.М., Бізнес-інкубатор як форма й елемент інноваційної інфраструктури http://www.rusnauka.com/26_OINXXI_2009/Economics/52632.doc.htm.
2. Матвійчик-Соскіна Н. Практика діяльності бізнес-інкубаторів на базі інформаційних технологій: досвід європейських країн. // Шляхи впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку в українських містах / За загальною ред. О. І. Соскіна. – К.: Вид-во «Інститут трансформації суспільства», 2008. – 64 с.
3. Микитюк О.П. Бізнес-інкубатори в системі фінансової підтримки малого підприємництва // Світ фінансів. – 2009. – №2 (3). – С. 160–164.
4. Гаташ В. Бізнес-інкубатор для маленьких і середніх інноваційних фірм. – Інтернет-ресурс. – Сайт «Дзеркала тижня». – [http:// www.zn.kiev.ua](http://www.zn.kiev.ua)
5. Андреев В.О. та ін. Результати програми розвитку бізнес-інкубаторів в Україні / Розвиток науково-технологічних парків та інноваційних структур інших типів: Україна і світовий досвід: Матеріали I міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 3–5.11.02 р.). Львів, ЛьЦНТЕІ, 2008. С. 41–46.
6. Гончаров В.М. Формування організаційно-економічного механізму системи інноваційного розвитку підприємств регіону: Монографія/ Гончаров В.М., Деречинський Ю.Н. – Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2009. – 280 с.

References

1. Vasilieva L.M. Biznes-inkubator yak forma i element innovatsiinoi infrastruktury [Business incubator as a form and element of innovation infrastructure]. http://www.rusnauka.com/26_OINXXI_2009/Economics/52632.doc.htm.

2. Matviichyk-Soskina N. Praktyka diialnosti biznes-inkubatoriv na bazi informatsiinykh tekhnolohii: dosvid yevropeiskykh kraiin [Practice of business incubators based on information technologies: the European experience]. Shliakhy vprovadzhennia innovatsiino-investytsiinoi modeli rozvytku v ukrainskykh mistakh [The ways implementing of development innovative and investment model in Ukrainian towns]. Kyiv: «Instytut transformatsii suspilstva». 2008. 64 p.

3. Mykytiuk O.P. Biznes-inkubatory v systemi finansovoi pidtrymky maloho pidpriemnytstva [Business incubators in the financial system support of small enterprises]. Svit finansiv [The world of finance]. 2009. no. 2 (3). pp. 160-164.

4. Hatash V. Biznes-inkubator dlia malenkykh i serednikh innovatsiinykh firm [Business incubator for small and medium innovative companies]. Dzerkala tyzhnia. <http://www.zn.kiev.ua>

5. Andreiev V.O. Rezultaty prohramy rozvytku biznes-inkubatoriv v Ukraine [The results of the program of development business incubators in Ukraine]. Rozvytok naukovo-tekhnologichnykh parkiv ta innovatsiinykh struktur inshykh typiv: Ukraine i svitovy dosvid [Development of science and technology parks and innovation structures of other types: Ukraine and international experience]. Lviv: LvTsNTEI. 2008. pp. 41-46.

6. Honcharov V.M. Formuvannia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu systemy innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv rehionu [Formation of organizational and economic mechanism of innovative development of regional enterprises]: monograph. Donetsk: SPD Kupriianov V.S. 2009. 280 p.

ДАНІ ПРО АВТОРА

Паламарчук Оксана Миколаївна, доцент кафедри економіки підприємства та економічної теорії ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

вул. Сухомлинського, 34 кв.202 м. Переяслав-Хмельницький, 08400, Україна

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Паламарчук Оксана Николаевна, доцент кафедры экономики предприятия и экономической теории ГБУЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды» ул. Сухомлинского, 34 кв.202 г. Переяслав-Хмельницкий, 08400, Украина

DATA ABOUT THE AUTHOR

Palamarchuk Oksana Mykolaivna, Ph.D. in Economic Science, Associate Professor SHEE «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University» 34, Sukhomlynskyist., 202 flat, Pereiaslav-Khmelnytskyi, Kyiv region, 08401, Ukraine